

Utvärdering av lagen om energi- kartläggning i stora företag (EKL)

Jämförelseanalys mellan enkätsvar 2020 och 2024

Rapporten är framtagen
av Sweco på uppdrag av
Energimyndigheten

Denna rapport är framtagen av Sweco
på uppdrag av Energimyndigheten

Energimyndighetens publikationer kan laddas ner
eller beställas via energimyndigheten.se

Statens energimyndighet, februari 2025

ER 2025:08

ISSN 1403-1892

ISBN (pdf) 978-91-7993-224-4

Grafisk form: Energimyndigheten (omslag), Arkitektkopia AB (inlaga)

Förord

Den 1 juni 2014 trädde lag (2014:266) om energikartläggning i stora företag, (EKL) i kraft. Lagen syftar till att främja en förbättrad energieffektivitet i stora företag. Vart fjärde år utvärderas lagen genom en enkät för att bland annat få svar på företagets upplevda nytta av energikartläggningen samt vilken effekt lagen har på företagets arbete med energieffektivisering. Syftet är även att ge Energimyndigheten ett underlag för hur vi kan vidareutveckla arbetet med lagen och skapa så stor nytta som möjligt för de företag som omfattas av kravet att energikartlägga sin verksamhet.

Denna rapport har tagits fram av Sweco som under 2024 fick uppdraget av oss på Energimyndigheten att utvärdera lagen. Uppdraget bestod av två delar, dels att utvärdera lagen under perioden 2020-2023 men även att göra en jämförelseanalys av enkätsvaren 2020 och 2024. I denna rapport redovisas jämförelseanalysen. Samtliga slutsatser, analyser och rekommendationer är konsultens egna. Resultatet från det andra deluppdraget redovisas i rapporten Utvärdering av EKL - Analys och resultat av enkätsvar 2024 (ER 2025:07).

Jämförelsen mellan svaren på enkäterna 2020 och 2024 visar att företagen upplever tydliga nyttor av energikartläggningarna och att svaren i många fall är mer positiva 2024. Framför allt uppger fler företag att kartläggningsarbetet har lett till ökad prioritet för energifrågorna. Det är därför rimligt att anta att EKL även framöver kommer att ha betydelse för företagets arbete inom energieffektivisering samt bidrar till företagets konkurrenskraft.

Carl Mikael Strauss
Enhetschef Näringsliv

Innehåll

1	Sammanfattning och slutsatser	3
1.1	Sammanfattning	3
1.2	Slutsatser	3
2	Enkätresultat: jämförelser med föregående rapport	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Syfte	4
2.3	Metod och avgränsningar	4
2.4	Företagens upplevda nytta av energikartläggningen	6
2.5	Vad har energikartläggningen lett till?	7
2.6	Har identifierade åtgärder genomförts?	8
2.7	Vad behövs för att genomföra ytterligare åtgärder?	9
2.8	Upplevelse av Energimyndighetens arbete och stöd	10
2.9	Upplevelse av kartläggaren	11
2.10	Slutsatser	12

1 Sammanfattning och slutsatser

1.1 Sammanfattning

Energimyndigheten har gett Sweco i uppdrag att genomföra en utvärdering av arbetet med lagen om energikartläggning i stora företag (EKL). För uppdraget har Sweco samlat in enkätsvar för att synliggöra olika delar av arbetsprocessen samt utfall av arbetet.

Utvärderingen har resulterat i två rapporter. En utförlig redovisning av uppdraget finns redovisad i rapporten Utvärdering av EKL - Analys och resultat av enkätsvar 2024 (ER 2025:07). Denna rapport redovisar en jämförelse mellan de rapporterade värdena i den enkät som skickades till företagens representanter år 2020 och den som skickades 2024. Enkäten 2020 besvarades av sammanlagt 813 företag, medan enkäten 2024 besvarades av 959 företag. Vid bägge tillfällena var svarsfrekvensen mycket god (över 80 procent).

1.2 Slutsatser

Följande är de övergripande slutsatserna av jämförelseanalysen:

Företagens upplevda nytta av energikartläggningen ökar. Företagen lyfter framför allt fram att energikartläggningen är viktig för energieffektiviseringsarbetet.

Fler företag identifierar följder av EKL 2024 än de gjorde 2020. Samtliga medelvärden är dock fortfarande relativt låga. Kartläggningen har framför allt lett till ny kunskap om energianvändningen. Industrieföretagen uppvisar över lag något högre medelvärden än övriga.

Tre av fyra företag har 2024 genomfört åtgärder som identifierades under den senaste energikartläggningsperioden. Även om jämförelsen visar på en liten nedgång från 2020 har fortfarande en tydlig majoritet av företagen genomfört åtgärder.

Ökad lönsamhet i åtgärderna bedöms i bägge undersökningarna vara vad som främst krävs för att genomföra ytterligare åtgärder. En tolkning kan vara att företagen som genomfört åtgärder nu behöver andra typer av stöd för att minska sin energiförbrukning ytterligare.

Företagens upplevelse av Energimyndighetens arbete är fortsatt mycket positiv. Energimyndigheten gör ett fortsatt utmärkt jobb med att kommunicera och ge information om energikartläggningar, med stabila (och i vissa fall även ökande) värden i bedömningen från företagen.

Företagen är fortsatt nöjda med de certifierade energikartläggarna. De är vid båda utvärderingstillfällena nöjda eller mycket nöjda med anlita energikartläggare. Alla värden är vidare högre 2024 än de var 2020.

2 Enkätresultat: jämförelser med föregående rapport

2.1 Bakgrund

Sweco fick i uppdrag av Energimyndigheten att genomföra en utvärdering av EKL. Utvärderingen bygger delvis på resultat som framkommit från en tidigare utvärdering och består av två delar

- en enkät för att utvärdera resultaten för de företag som omfattats av den andra fyraårsperioden (2020–2023)
- en jämförelseanalys av enkätsvaren 2020 och 2024

Uppdragen har resulterat i två rapporter - Analys och resultat av enkätsvar 2024 (ER 2025:07) samt denna rapport (ER 2025:08) som redovisar jämförelseanalysen.

2.2 Syfte

Rapporten syftar till att ge en fördjupad presentation av uppdragets insamlade material i förhållande till den tidigare utvärderingen från 2020. Enkäten från 2020 genomfördes av Faugert & Co och resultaten är inte publicerade i en rapport.

2.3 Metod och avgränsningar

Rapporten redovisar en jämförelse mellan de rapporterade värdena i den enkät som skickades till företagens representanter år 2020 och den som skickades 2024. Enkäten 2020 besvarades av sammanlagt 813 företag, medan enkäten 2024 besvarades av 959 företag. Antalet svarande kan variera per fråga (internt bortfall), och antalet svarande per fråga anges därför där så är relevant.

I enkäten 2024 har frågorna i vissa fall modifierats men majoriteten av frågorna är väsentligen desamma. De frågor som inte har en motsvarighet har uteslutits från den kommande jämförelsen.

Enkäten inkluderar frågor angående nyttan av kartläggningen, vad kartläggningen lett till, energikartläggarnas arbete samt frågor kring Energimyndighetens arbete. Samtliga frågor har besvarats på en skala från ett till sju (1: ”Instämmer inte alls”, 4: ”Varken instämmer eller inte” och 7: ”Instämmer helt”). Enkäten innehåller även frågor om identifierade åtgärder under den senaste energikartläggningsperioden har genomförts samt vad som behövs för att genomföra fler åtgärder.

Resultaten från enkäten 2020 finns enbart rapporterade som ett medelvärde i de fall där frågorna besvarats på skalan ett till sju. För att möjliggöra jämförelse mellan åren har medelvärden beräknats utifrån 2024 års enkät. Vidare har medelvärdet för hur många som instämmer med olika påståenden om vad som krävdes för att fler åtgärder ska genomföras tolkats utifrån det presentationsunderlag som Faugert & Co. utvärdering presenterade 29 september 2020. Värdena för denna fråga bör därför tolkas som ungefärliga och presenteras inom ett spann i tillhörande figur.

För samtliga frågor, förutom de kopplade till vad som krävs för att genomföra fler åtgärder, finns medelvärden för respektive fråga även rapporterat uppdelat på bransch. Resultaten presenteras övergripande i texten.

Vid de branschvisa jämförelserna bör vi ta hänsyn till deras relativa tyngd i underlaget, dvs hur många svarande det finns per bransch. Detta återspeglar i sig populationen stora företag, men i en jämförelse mellan branscher och över tid blir två aspekter av betydelse: om fördelningen av svar från de olika branscherna på något betydande sätt skiljer sig mellan undersökningsperioderna (vilket inte är fallet, som framgår av tabell 1 nedan), och antalet respondenter per bransch. I det senare fallet kan svarsmönster ”förstoras” om antalet svar från en specifik bransch är litet. En förändring i svarsfördelning från exempelvis transportbranschen (med relativt få svar) får ett större genomslag än motsvarande förändring i svaren från industriföretagen.

Antalet svar per bransch fördelar sig enligt följande i de två undersökningarna:

Tabell 1: Antalet svar uppdelat per bransch

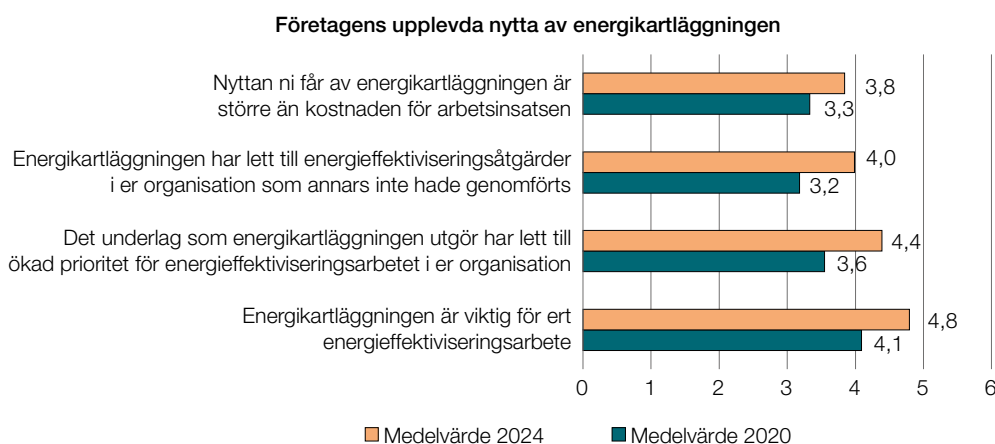
Bransch	2020 (total)	2020 (% av totalen)	2024 (total)	2024 (% av totalen)
Industriföretag	350	43 %	423	44 %
Handel	119	15 %	143	15 %
Bygg och fastigheter	68	8 %	99	10 %
Transport	54	7 %	55	6 %
Energiförsörjning och återvinning	27	3 %	39	4 %
Annat	195	24 %	190	20 %
Oklar klassificering			10	1 %
TOTAL	813		959	

2.4 Företagens upplevda nytta av energikartläggningen

Enkäterna innehöll totalt fyra frågor kring den upplevda nyttan av energikartläggningen för företagen. För samtliga frågor är medelvärdet för de rapporterade svaren högre 2024 än de var 2020. Resultaten presenteras i Figur 1.

Frågan där störst nytta av kartläggningen kan observeras vid båda tillfällena rör den om energikartläggningen är viktigt för energieffektiviseringsarbetet. Det lägsta medelvärdet i 2020 års enkät kopplades till frågan om energikartläggningen lett till energieffektiviseringsåtgärder som annars inte genomförts, med ett medelvärde på 3,2. I enkäten 2024 har frågan om nyttan överstiger kostnaden för arbetsinsatsen det lägsta medelvärdet, 3,8.

Den största ökningen mellan de två mätningarna observeras för frågan om energikartläggningen har lett till ökad prioritet för energieffektiviseringsarbetet i organisationen, med en uppgång på 0,84 enheter.

Figur 1. Medelvärde av företagens nytta (2020: n= 800. 2024: n= 960–957)

2.4.1 Upplevd nytta per bransch

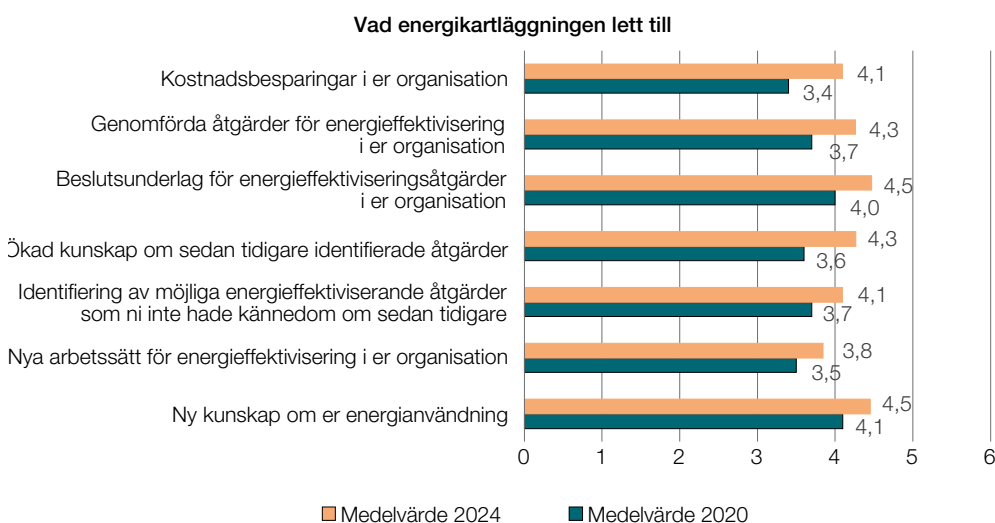
Även branschvis kan vi iaktta en ökad upplevd nytta på samtliga parametrar (dock med små förskjutningar). Industrieföretagen upplever sig ha något större nytta än andra branscher, och är den enda bransch med ett genomsnitt på över fem på en sjugradig skala. Flertalet övriga branscher uppvisar medeltal mellan 4,6 och 4,8, medan branschen Bygg och fastigheter uppvisar ett något lägre medelvärde på 4,2. Det kan dock konstateras att även det är över det ”neutrala” värdet på 3,5.

2.5 Vad har energikartläggningen lett till?

Resultaten på frågor gällande vad energikartläggningen har lett till presenteras i Figur 2. Samtliga medelvärden är högre 2024 än de var 2020. Frågan med högst medelvärde från båda enkätundersökningar är påståendet om kartläggningen lett till ny kunskap om energianvändningen (4,1 år 2020 och 4,5 år 2024). Även frågan om beslutsunderlag för energieffektiviseringsåtgärder i organisationen har 2024 ett medelvärde på 4,5. Nya arbetssätt för energieffektivisering i er organisation ges det lägsta medelvärdet i mätningen 2024.

Störst skillnad mellan mätningarna observeras för frågan om ökad kunskap avseende tidigare identifierade åtgärder medan minst skillnad syns för frågan om energikartläggningen lett till nya arbetssätt för energieffektivisering i organisationen.

Figur 2. Medelvärde av följder (2020: N= 814–813, 2024: n= 951–948)

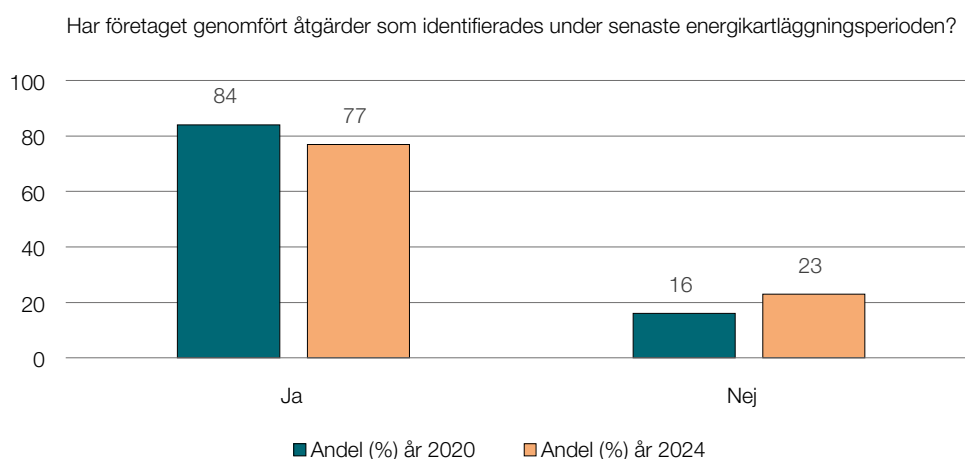
2.5.1 Vad energikartläggningen lett till, uppdelat på bransch

Mönstren i svaren liknar i stort bilden av totalen då vi studerar svaren per bransch. En iakttagelse är att industriföretag över lag uppvisar något högre medelvärden än övriga, såväl 2020 som 2024. Branschen bygg och fastigheter uppvisar generellt likartade eller något lägre medelvärden än totalen.

För totalen år 2024 sågs högst medelvärde för frågorna beslutsunderlag för energieffektivisering i er organisation samt ny kunskap om organisationens energianvändning. Uppdelat på bransch syns det högsta medelvärdet variera mellan dessa två frågor beroende på bransch.

2.6 Har identifierade åtgärder genomförts?

Enkäterna innehöll även en fråga kring huruvida respondenten anser att företaget har genomfört de åtgärder som identifierades under den senaste energikartläggningsperioden. De olika svarsalternativen var antingen ja eller nej och resultaten av denna frågeställning illustreras i Figur 3. Vid utvärderingen 2024 ansåg 77 procent att åtgärder som identifierats också hade genomförts. Även om detta är en liten nedgång från 2020 är det fortfarande en stor majoritet av företagen som även 2024 säger sig ha genomfört åtgärder.

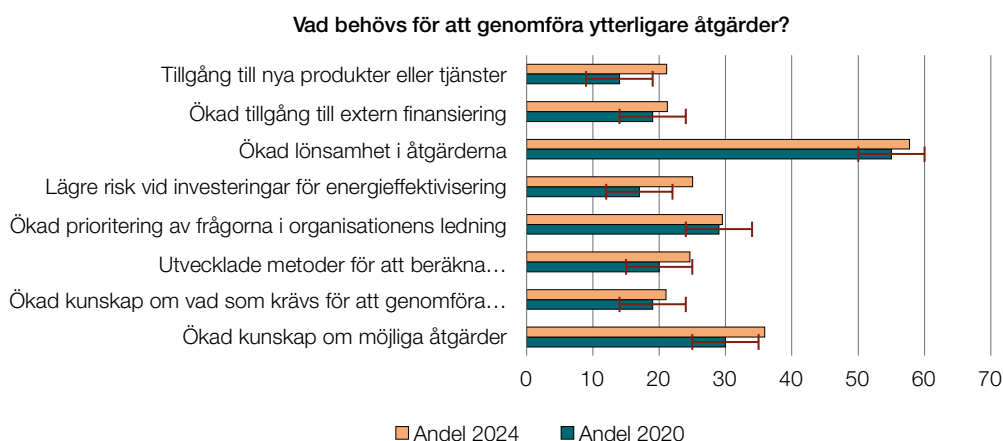
Figur 3. Andel företag som genomfört åtgärder som identifierades under senaste energikartläggningsperioden (2020: n= 478, 2024: n= 937)

2.6.1 Har identifierade åtgärder genomförts uppdelat på bransch

Uppdelat på bransch ser vi att andelen företag i branscherna Bygg och fastigheter, Energiförsörjning och Industrieföretag som genomfört åtgärder har sjunkit, medan handelsbranschen och transportbranschen har ökat andelen åtgärder som genomfördes 2024.

2.7 Vad behövs för att genomföra ytterligare åtgärder?

Svaren från enkäten angående vad som krävs för att ytterligare åtgärder skall kunna genomföras framkommer i Figur 4.¹ Respondenterna kunde vid bägge undersökningstillfällena ange flera svar på frågan. Vid båda enkätstillfällena syns frågan om ökad lönsamhet i åtgärderna vara absolut viktigast för att genomföra ytterligare åtgärder (vilket anges av mer än hälften av respondenterna vid bägge tillfällena), följt av ökad kunskap om möjliga åtgärder. Generellt ligger andelarna högre år 2024 än andelarna år 2020 (med reservation för felmarginalen i svaren 2020, se not).

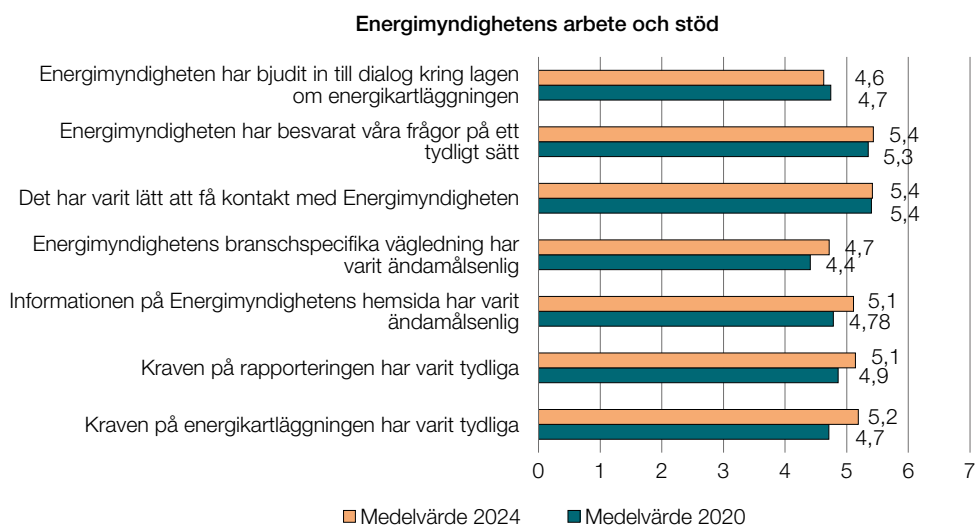
Figur 4. Svar från respondenter angående vad som behövs för att ytterligare åtgärder ska genomföras (2020: n=. 2024: n= 904).

¹ Värdena för denna fråga bör tolkas som ungefärliga. Underlaget för undersökningen 2020 från Faugert & Co Utvärdering för just denna fråga saknar uppgift om antalet respondenter, och vi har gjort uppskattningar utifrån deras presentationsmaterial. Resultaten från undersökningen 2020 redovisas därför med en felmarginal (rödmarkerad) på fem procent för respektive påstående.

2.8 Upplevelse av Energimyndighetens arbete och stöd

Svaren på enkätfrågor relaterade till Energimyndighetens arbete presenteras i Figur 5. Energimyndigheten får ett genomgående mycket gott betyg, och medelvärdet för flertalet av de sju frågorna är högre 2024 än de var 2020. Den största skillnaden mellan åren avser frågan om kraven på energikartläggningen varit tydliga, med en ökning 2024 på 0,48 enheter. Generellt ligger medelvärdena stabilt för samtliga sju frågor mellan de olika tidpunkterna för insamling.

Högst medelvärde 2020 avser frågan om det varit lätt att få kontakt med Energimyndigheten, tätt följd av frågan om Energimyndigheten har besvarat frågor på ett tydligt sätt. Dessa två frågor ligger i topp även 2024. Lägst medelvärde vid bägge tillfällena har frågan om myndighetens branschspecifika vägledning varit ändamålsenlig.

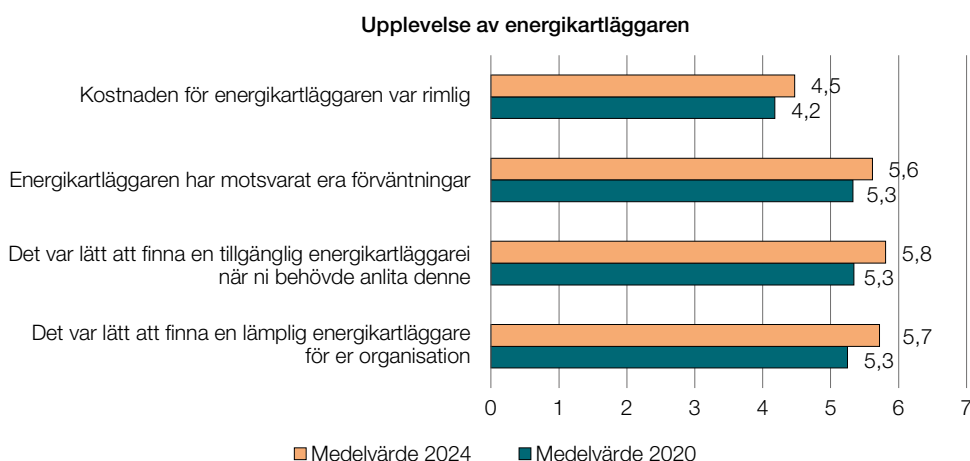
Figur 5. Medelvärde för Energimyndighetens arbete (2024: n= 958–957, 2020: n= 794)

2.8.1 Upplevelse av Energimyndighetens arbete/stöd utifrån bransch

När resultatet för Energimyndighetens arbete undersökts uppdelat per bransch syns samma mönster som för helheten, Högst medelvärde skiftar mellan påståendena om frågor besvarats tydligt samt om det varit lätt att få kontakt med Energimyndigheten. Samtliga branscher är lika nöjda eller mer nöjda med Energimyndighetens arbete 2024 än de var 2020, med vissa marginella skillnader.

2.9 Upplevelse av kartläggaren

Resultatet för svaren på de fyra frågorna angående energikartläggaren redovisas i Figur 6. Vid båda utvärderingstillfällena instämmer respondenterna i påståendena, dvs de är nöjda eller mycket nöjda med anlitad energikartläggare och det för samtliga fyra parametrar som mätts. Alla värden är vidare högre 2024 än de var 2020. Störst skillnad mellan insamlingsstillfällena syns för påståendena om det varit lätt att finna lämplig energikartläggare för organisationen samt om det var lätt att finna en tillgänglig energikartläggare när organisationen behövde anlita denne. Påståendet om att kostnaden för energikartläggningen varit rimlig är det som vid bägge mättillfällena ges lägst betyg.

Figur 6. Medelvärde för energikartläggarnas arbete (2024: n= 860–857, 2020: n= 672)

När frågorna kring energikartläggaren delas upp per bransch ser vi att samtliga instämmer i högre grad på samtliga påståenden 2024 än de gjorde 2020. Bygg och fastigheter är den bransch som förefaller allra nöjdast. Frågan om kostnaden för energikartläggningen varit rimligt har konstant lägst medelvärde av dessa fyra frågor oavsett bransch eller undersökningstillfälle, samtidigt som siffrorna på detta påstående för samtliga branscher är något högre 2024 än de var 2020 (och i fallet Handel, avsevärt högre).

2.10 Slutsatser

Jämförelsen mellan svaren på enkäterna 2020 och 2024 visar att företagen upplever fortsatt tydliga nyttor av energikartläggningarna. I många fall är dessutom företagens bild av detta mer positiv 2024 än den var 2020. Våra övergripande slutsatser kan formuleras i följande punkter:

Företagen upplever en större nytta av energikartläggningen 2024 än de gjorde 2020

Företagens upplevda nytta av energikartläggningen är större 2024 än den var 2020, och detta på samtliga sju parametrar som mätts. Detta kan tyckas anmärkningsvärt med tanke på att den första kartläggningen troligen hittade fler och större lågt hängande frukter än den andra gjorde. En tolkning kan vara att energikartläggningarna bidragit till en systematisering av företagens åtgärder över tid, men samtidigt bör kontexten, rekordåren med energipriser och varning om planerade elavbrott ökar nog den upplevda nyttan i åtgärderna, tas i beaktning.

Fler företag identifierar följder av EKL 2024 än de gjorde 2020

Mönstret tycks överensstämma väl med ökningen i upplevd nytta. Svaren stärker alltså tendensen. Det kan möjligen ses som ett belägg för att fler hunnit komma längre i sin process än tidigare (och hunnit genomföra åtgärder och få ny kunskap som inte tillgodosetts vid undersökningen 2020). Värt att notera är att industriföretagen upplever sig ha något större nytta än andra branscher, och är den enda bransch med ett genomsnitt på över fem på en sjugradig skala.

Tre av fyra företag har 2024 genomfört åtgärder som identifierades under den senaste energikartläggningsperioden

Jämfört med mätningen 2020 är denna andel något lägre, men en stor majoritet rapporterar även 2024 att identifierade åtgärder genomförts. Branscherna handel och transport har ökat andelen åtgärder som genomfördes 2024.

Företag som genomfört åtgärder nu kan behöva andra typer av stöd för att minska sin energiförbrukning ytterligare

Skillnaden i vad som behövs för att genomföra ytterligare åtgärder visar möjligen på en sådan tendens. Ökningen av snittet för ”tillgång på nya produkter eller tjänster” samt ”lägre risk vid investeringar för energieffektivisering” visar på ett sådant behov.

Energimyndigheten gör ett fortsatt utmärkt jobb med att kommunicera och ge information om energikartläggningar

Företagens upplevelse av Energimyndighetens arbete är fortsatt mycket positivt, med stabila (och i vissa fall även ökande) värden. Detta återspeglas sannolikt även i företagens upplevda ökade nytta och följderna från energikartläggningen. Det finns ingen garanti att denna typ av lagkrav mottas positivt, men svaren visar att Energimyndigheten lyckats mycket väl fram till idag. Budskapet till Energimyndigheten är att fortsätta förvalta den goda dialogen med företagen.

Företagen är fortsatt nöjda med de certifierade energikartläggarna

Respondenterna är vid båda utvärderingstillfällena nöjda eller mycket nöjda med anlitad energikartläggare, och det för samtliga fyra parametrar som mätts. Alla värden är vidare högre 2024 än de var 2020, och i tre fall de högsta värdena som uppmätts i undersökningen. Det är fortsatt rimligheten i kostnaden för energikartläggningen som ges lägst betyg, men även den är tydligt positiv.

Hållbar energi för alla

Energimyndighetens uppdrag är att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet i energisystem, som är hållbara och kostnadseffektiva med en låg påverkan på hälsa, miljö och klimat.

Vi bidrar med fakta, kunskap och analyser om tillförsel och användning av energi i samhället, och arbetar för en trygg energiförsörjning.

Forskning om framtidens energisystem och teknik får stöd av oss. Vi stöttar också affärsutveckling som gör det möjligt att kommersialisera innovationer och ny teknik, och ser till att goda lösningar kan exporteras.

Vi ansvarar för Sveriges officiella statistik på energiområdet, och hanterar stödsystem så som elcertifikatsystemet och handeln med utsläppsrätter. Dessutom deltar vi i internationella klimatsamarbeten, och förmedlar fakta om effektivare energianvändning till hushåll, företag och myndigheter.

Energimyndigheten är också beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet inom energiområdet.

Energimyndigheten, Box 310, 631 04 Eskilstuna

Telefon 016-544 20 00

E-post registrator@energimyndigheten.se

energimyndigheten.se